

UCHWAŁA NR XLI/902/10
RADY MIASTA GDYNI
z 24 marca 2010 r.

**w sprawie: przyjęcia raportu z realizacji w 2009 roku Gminnego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii**

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. Nr 142 poz. 1591 z 2001 r.); art. 10 ust.3 oraz art.11 ust.1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz.1485 z 2005 r. z późn. zm.) Rada Miasta Gdyni uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się raport z realizacji w 2009 roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Gdyni

dr inż. Stanisław Szwabski

*Raport z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii w 2009 roku*

Urząd Miasta Gdyni – Wydział Zdrowia 2010

I. WPROWADZENIE

Zapobieganie i rozwiązywanie problemów narkotykowych stanowi jedno z kluczowych zadań realizowanych przez gdyński samorząd. Działania te prowadzone są w oparciu o akty prawne tj.:

- *Ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
- *Ustawę z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,*
- *Ustawę z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010*
- *Uchwałę Nr XXVI/606/08 Rady Miasta Gdyni z dnia 17.12.2008 w spr.: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009-2010,*
- *Uchwałę Nr XVII/417/08 Rady Miasta Gdyni z dnia 27.02.2008 w spr.: przyjęcia „Gdyńskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013”*
- *Narodowy Program Zdrowia na lata 2007- 2015*

Celem polityki samorządu jest zapobieganie uzależnieniom , realizowanie odpowiednio dobranych programów profilaktycznych, zapewnienie dostępu do leczenia osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych i członkom ich rodzin.

W obszarze profilaktyki głównym celem jest zahamowanie tempa wzrostu popytu na substancje psychoaktywne, w tym wytwarzane i dystrybuowane legalnie (np. tytoń, leki i substancje produkowane w celach technicznych) , jak i nielegalnie (narkotyki). Przy czym część substancji wytwarzanych legalnie może być używana niewłaściwie (*leki używane bez wskazań lekarskich lub inaczej niż zalecono, rozpuszczalniki techniczne używane do oszłamiania się*).

Osiągnięcie celów *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* możliwe było dzięki współpracy wszystkich środowisk lokalnych, które działały zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień
- 5) dostępu do informacji

REALIZATORAMI celów GMINNEGO PROGRAMU byli:

- Komenda Miejska Policji,

- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe. Poradnia Profilaktyki Uzależnień,
- Centrum Zdrowia Psychicznego,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki edukacji,
- Straż Miejska ,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”,
- parafie
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny,
- organizacje pozarządowe,
- Rady Dzielnic .

II. SKALA ZJAWISKA NARKOMANII W GDYNI

Problem zjawiska narkomanii znajduje się w sferze zainteresowań różnych grup zawodowych, takich jak organy ścigania, lecznictwo, pomoc społeczna, placówki oświaty. Każdy podmiot podejmuje działania adekwatnie do statutowych zadań i potrzeb. Zbiór informacji od wskazanych służb tworzy pełny obraz skali problemów narkotykowych w Gdyni.

Z raportu Komendy Miejskiej Policji w Gdyni za 2009 r. wynika wysoki poziom zagrożenia przestępczością narkotykową.

Wśród osób nieletnich w dalszym ciągu dominującym rodzajem narkotyków - jakich używają - jest marihuana oraz amfetamina. Oprócz wymienionych substancji na gdyński rynek trafiają tabletki ekstazy, haszysz i kokaina. Policja otrzymuje coraz mniej sygnałów o zdarzeniach handlu narkotykami na terenie szkół oraz ich okolicach. Najczęstszym sposobem dystrybucji narkotyków jest dowóz środków odurzających na telefon w umówione wcześniej miejsca. Jako miejsca najbardziej zagrożone narkomanią kwalifikuje się centrum miasta oraz skupiska blokowe osiedli gdyńskich. Ze zjawiskiem narkomani powiązane są i występują jednocześnie inne kategorie przestępstw takie jak: rozboje, pobicia, kradzieże itp. (osoba zażywająca narkotyki w celu zdobycia środków na ich zakup dopuszcza się innych przestępstw).

Przestępczość narkotykową z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.* na terenie Gdyni w latach 2008 – 2009 , objętym służbowo przez Komendę Miejską Policji w Gdyni, przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1: Przestępstwa i wykrywalność sprawców w Gdyni w latach 2008 -2009 r.

<i>Lata</i>	<i>Ogółem przestępstw stwierdz.</i>	<i>Ogółem przestępstw wykrytych</i>	<i>Czyny popełn. przez nieletnich z Ustawy...</i>	<i>% czynów popełn. przez nieletnich do przestępstw stwierdzonych</i>	<i>Ogółem podejrzanych</i>	<i>Liczba nieletnich sprawców</i>	<i>% nieletnich do ogółu podejrz.</i>
2008	418	406	228	54,5	122	25	20,5
2009	1120	1109	917	81,9	224	67	29,9

Źródło: Komenda Miejska Policji w Gdyni

Powyższe zestawienie, w oparciu o tabele nr 1, wskazuje na niemal trzykrotny wzrost ogółem ujawnionych przestępstw. Czyny popełnione przez nieletnich w 2009 r. stanowią 82% ogółu przestępstw stwierdzonych. Wzrost ten wynika nie tylko z większej liczby przestępstw stwierdzonych. Jest to efekt lepszej skuteczności działań Policji ukierunkowanych na ściganie przestępczości nieletnich. Nie powinien być odbierany jako wzrost przestępczości nieletnich. Analizując dane przedstawione w tabeli 30% wśród ogółu podejrzanych przestępców stanowią nieletni. Z pewnością nie odzwierciedla to problemu, jakim jest łatwy i szybki dostęp osób małoletnich do środków odurzających, substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy.

Według raportu policji trudnością w procesie wykrywczym dotyczącym zjawiska narkomanii wśród osób małoletnich jest fakt, że zakup, sprzedaż i zażywanie środków odurzających ma miejsce w prywatnych mieszkaniach małoletnich. Często dilerami są koledzy ze szkoły, osiedla, osoby lubiane. Z ankiet przeprowadzonych wśród młodzieży wynika, że najczęściej pierwszy kontakt ze środkami odurzającymi następuje w mieszkaniach prywatnych.

Jak informuje SPZOZ Miejska Stacja Pogotowia Ratunkowego w Gdyni, w 2009 r. dokonano ogółem 44 rozpoznań zatrucia środkami narkotycznymi, w tym:

- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem opatów: 7
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem innych niż kokaina środków pobudzających, w tym kofeiny: 1

- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane nadmiernym przyjmowaniem środków wyżej wymienionych oraz innych środków psychoaktywnych: 6
- zatrucie środkami narkotycznymi i psychodysleptycznymi (halucynogennymi): 29
- zatrucie przez narażenie na narkotyki i leki psychodysleptyczne (halucynogenne), niesklasyfikowane gdzie indziej o nieokreślonym zamiarze: 1

Z rozpoznaniem zatrucia narkotykowego spotkało się również NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego w Gdyni. W 2009 r. zarejestrowano ogółem 44 osoby, tj.:

- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem opatów: 9
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kanabinoli¹: 4
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem leków, środków nasennych: 22
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kokainy: 1
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kokainy z kofeiną: 3
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem innych środków psychoaktywnych: 5.

Dane na temat skali zjawiska narkomanii w Gdyni zawierają również informacje pozyskane od Zespołu Kuratorów Rodzinnych i dla Dorosłych Sądu Rejonowego w Gdyni. W okresie od stycznia do grudnia 2009 r. odnotowano:

- 66 osoby mające dozór kuratora w związku z przestępstwami popełnionymi wbrew przepisom *Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*,
- 22 osoby z uzależnieniem krzyżowym (osoby dorosłe).

Z informacji pozyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni za 2009 r. wynika, iż od 2007 r. niezmiennie 19 rodzin z problemem narkomanii znajduje się

¹ Kanabinol – organiczny związek chemiczny, kannabinoid występujący w konopiach. Wykazuje działania psychoaktywne.

pod opieką MOPS. Zmieniała się w omawianym okresie czasu tylko liczba osób w /wym. rodzinach, tj.:

- w 2007 r. problem narkomanii dotyczył 23 podopiecznych,
- w 2008 r. – 31
- w 2009 r. – 24 .

Innym źródłem danych dotyczących obszaru problemu uzależnienia od środków psychoaktywnych w Gdyni jest raport Edukacyjnej Kliniki Centrum Arrupe Poradni Profilaktyki Uzależnieni. W 2009 r. w placówce tej terapią indywidualną objęto ogółem 66 osób używających lub uzależnionych od środków psychoaktywnych, w tym: 52 osoby w wieku od 14 do 26 r.ż, 14 osób w wieku powyżej 26 r.ż..

Pośrednio problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych zajmował się Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni, który obejmował opieką dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną, rodzin dysfunkcyjnych. W 2009 r.:

- ⇒ w Ognisku Wychowawczym w 4 rodzinach podopiecznych rozpoznano problem uzależnienia od środków psychoaktywnych;
- ⇒ w Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego w 8 rodzinach rozpoznano problem j.w. ;
- ⇒ w Placówce Interwencyjnej u 12 dzieci w przedziale wiekowym 12-18 r.ż. stwierdzono próby eksperymentowania z narkotykami .

Niewątpliwie z największą grupą osób z problemem narkotykowym w Gdyni ma kontakt - z racji zakresu zadań – Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (OPiTU). W strukturze OPiTU terapią uzależnień od środków psychoaktywnych zajmuje się Przychodnia Terapii Uzależnień (PTU). W 2009 r. w związku z koniecznością uproszczenia struktury organizacyjnej oraz potrzebą poszerzenia zakresu działań przychodni o uzależnienia niechemiczne zmieniono nazwę Przychodni Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych na Przychodnię Terapii Uzależnień (PTU).

Dane porównawcze dotyczące liczby pacjentów za okres ostatnich czterech lat przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2: Liczba pacjentów OPiTU w Gdyni - osób uzależnionych od narkotyków za okres 2009-2006

Lp	Rok	Liczba osób uzależnionych
1.	2.	3.
1.	2009	368
2.	2008	306
3.	2007	317
4.	2006	298

Źródło: Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni

Wzrastającą liczbę zarejestrowanych pacjentów – osób uzależnionych od narkotyków można tłumaczyć zwiększeniem:

- aktywności promocyjnej ośrodka,
- przepływem informacji o ofercie ośrodka,
- świadomości, a tym samym motywacji osób uzależnionych do podjęcia leczenia

Struktura zarejestrowanych pacjentów w Przychodni Terapii Uzależnień wg rodzaju uzależnienia:

Opiaty (26), Kanabinole (62), Środki nasenne (18), Kokaina(13), Śr.pobudzające (15), Halucynogeny(0), Nikotyna (6), Środki wziewne (1), uzależnienia mieszane (146), Hazard (61) Ogółem : 368 osób

Struktura wieku pacjentów uzależnionych zarejestrowanych w PTU:

poniżej 14 r. życia (8 osób), 15 lat (11 osób), 16 lat (10 osób), 17 lat (18 osób) ,18 lat (12osób),19-21lat(37 osób), 22-30 lat (120 osób), >30 r.ż. (152 osoby) Ogółem : 368 osób

III. WYKAZ PLACÓWEK REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

⇒ **Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień**, w skład którego wchodzi:

Przychodnia Terapii Uzależnień z siedzibą przy ul. Chrzanowskiego 3/5 Gdynia, tel. (058) 620-88-88;

⇒ **Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe**. Poradnia Profilaktyki Uzależnień przy ul. Tatrzkańskiej 35, Gdynia tel.: (058) 620-66-90, całodobowy telefon interwencyjny: (0 600) 016-059

⇒ **placówki oświatowe**,

⇒ **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** w Gdyni, ul. Armii Krajowej 44,
⇒ **Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”** w Gdyni, w strukturze którego są;

- Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego
- Ognisko Wychowawcze
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia
- Placówka Interwencyjna - *do listopada 2009 r.*

⇒ **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** prowadzony przez Stowarzyszenie „Razem”, ul. Leszczyńki 177, Gdynia ; całodobowy telefon interwencyjny (0 58) 622-22-22,

⇒ **Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji**, ul. Olimpijska 5 Gdynia /kluby sportowe/

⇒ **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni**

⇒ **organizacje pozarządowe:**

- Klub Kolarski Trek Gdynia
- Gdyńskie Abstynenckie Koło Rekreacyjno-Sportowe "Profit"
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży "Vitava"
- Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin "Otwarte Drzwi" (*do czerwca 2009 r.*)
- Gdyńskie Stowarzyszenie "Familia"
- Gdyńskie Stowarzyszenie Integracyjne "Promyk"
- Stowarzyszenie Społecznej edukacji "Non Stop"
- Gdyńskie Stowarzyszenie "Familia"
- Stowarzyszenie "Razem" (*do czerwca 2009 r.*)
- Parafia p.w. Judy Apostoła
- Stowarzyszenie na rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny "Perspektywa"
- Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej "Mrowisko"
- Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego "Zielona Myśl"
- Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego

Równie aktywnie w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyły:

⇒ **Komenda Miejskiej Policji**,

⇒ **Straż Miejska**

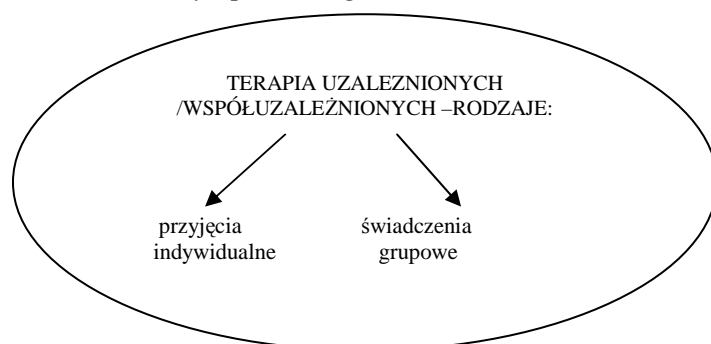
⇒ **SPZOZ Miejska Stacja Pogotowia Ratunkowego i szpitale** , w tym SPZOZ Szpital Miejski

IV. DOSTĘPNOŚĆ DO LECZENIA I FORMY TERAPII

1. Przychodnia Terapii Uzależnień z siedzibą przy ul. Chrzanowskiego 3/5 Gdynia, będąca w strukturze Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni, tel. (058) 620-88-88; przychodnia czynna jest od *poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ - 19⁰⁰*; W skład przychodni wchodzi następujące komórki organizacyjne:
 - a) Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych,
 - b) Poradnia Leczenia Uzależnień,
 - c) Dzienny Oddział Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych
 - d) Punkt wymiany igieł i strzykawek czynny w *poniedziałki, środy, piątki w godz. 13⁰⁰ - 16⁰⁰*

Zakres usług PTU obejmuje:

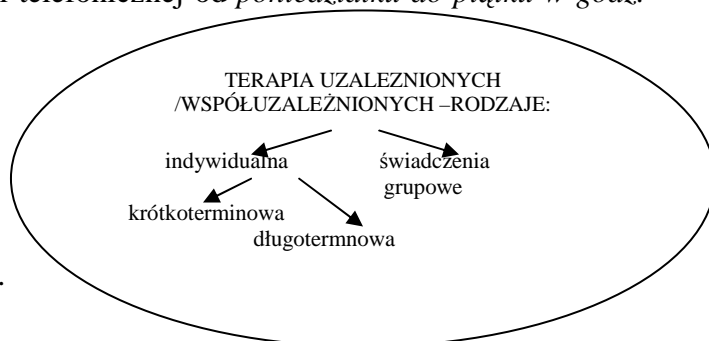
- Leczenie, terapię uzależnionych:
 - Leczenie, terapię rodzin (współuz.):
 - Poradnictwo, konsultacje dla nauczycieli, pedagogów, rodziców mających kłopoty z dziećmi i młodzieżą eksperymentującą lub zażywającą narkotyki
- Pacjenci przyjmowani są na bieżąco, nie ma kolejki oczekujących na pierwszą wizytę.

2. Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe. Poradnia Profilaktyki Uzależnień przy ul. Tatrzańskiej 35, Gdynia tel.: (058) 620-66-90; Przychodnia czynna jest od *poniedziałku do piątku w godz. 10⁰⁰ - 20⁰⁰*. Istnieje również możliwość rejestracji telefonicznej od *poniedziałku do piątku w godz. 12⁰⁰ - 16⁰⁰*.

Zakres usług obejmuje:

- Terapię indywidualną i grupową
- Zajęcia socjoterapeutyczne
- Konsultacje i porady indywidualne .

V. REALIZACJA GMINNYCH PROGRAMÓW:

W ramach gminnych programów realizowane są zadania z zakresu profilaktyki uzależnień. Profilaktyka jest jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Odpowiednie działania profilaktyczne mają na celu zapobieganie pojawianiu się i / lub rozwojowi niekorzystnych zjawisk w konkretnej społeczności. Skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania zjawisk uznanych za dolegliwe społecznie .

Prowadzone w 2009 r. działania profilaktyczne miały różną specyfikę w zależności od grupy odbiorców (adresatami byli uzależnieni, rodziny uzależnionych, ogół ludności). Stosownie do wskazanej grupy uczestników realizowano zadania w trzech, niżej wymienionych, obszarach, tj.:

1. PROFILAKTYKA I-RZĘDOWA

Zasadniczym celem profilaktyki I-rzędowej jest podniesienie świadomości społecznej poprzez zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych w szczególności przez dzieci i młodzież oraz kreowanie alternatywnych form spędzania czasu przez tę grupę społeczną, promowanie zdrowego stylu życia.

❖ Realizacja programów profilaktycznych na terenie szkół oraz poza obszarem szkolnym .

Skalę działań prowadzonych przez Miasto Gdynia w 2009 r. w ramach profilaktyki I-rzędowej z uwzględnieniem podziału na obszar szkolny i pozaszkolny przedstawia poniższa tabela .

Tabela nr 3: Skala działań prowadzonych w Gdyni ramach profilaktyki I-rzędowej w 2009 r.

	Działania prowadzone w szkołach	Działania prowadzone poza szkołami	Ogółem
--	------------------------------------	---------------------------------------	--------

a) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami - UCZESTNICTWO	57739 ²	6360	64099
b) Liczba dorosłych objętych działaniami - UCZESTNICTWO	11257	1055	12312
c) Liczba placówek	60	2	62
d) Liczba realizowanych programów	61	64	125
e) Liczba organizacji pozarządowych realizujących działania	1	42	43

⇒ Programy realizowane w szkole :

Silnie oddziaływującym środowiskiem jest szkoła i prowadzenie na jej terenie programów profilaktycznych jest w pełni uzasadnione. Działania te obejmują nie tylko uczniów, ale również pedagogów, rodziców.

Szkoły realizują programy profilaktyki jako zadanie statutowe. Celem szkolnych programów profilaktyki jest kształtowanie charakteru, kreatywności, umiejętności interaktywnych oraz przygotowanie do odpowiedzialnego życia. Programy te uwzględniają wszystkie zagadnienia dotyczące profilaktyki:

- Dostarczają informacji o przyczynach i skutkach zachowań ryzykownych,;
- Rozwijają umiejętności społeczne, stosują aktywne formy pracy z uczniem, przyczyniają się do rozpoznawania zagrożeń, budowania właściwych relacji pomiędzy organami szkoły a uczniem;
- Rozwijają i kształtują zainteresowania, zaspokajają potrzeby sukcesu;
- Wymagają opracowania wewnętrznych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, zasad interwencji profilaktycznej;
- Sprzyjają zaangażowaniu rodziców w działania szkoły, rozwój samorządności uczniowskiej.

Swoje działania szkoły opierały na diagnozie zagrożeń środowiskowych i zagrożeń szkolnych. Aktywnie współpracowały z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi

Ogółem w 2009 r. w programach profilaktycznych realizowanych na terenie gdyńskich placówek oświatowych uczestniczyło 57695 uczniów³, w tym:

- 32037 stanowili uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów
- 25658 – uczniowie szkół średnich .

Poza uczniami beneficjentami programów profilaktyki I-rzędowej byli również dorośli tj.: rodzice, pedagodzy , nauczyciele – ogółem 11254 osób.

²Jeden uczeń uczestniczył w kilku projektach

³Jeden uczeń uczestniczył w kilku projektach.

Zrealizowano 246 projektów. Realizatorami tych przedsięwzięć byli psychologowie i pedagodzy szkolni, wychowawcy, pielęgniarki szkolne, policja, pracownicy SANEPID-u, poradni psychologiczno-pedagogicznej, straży miejskiej, terapeuci z poradni uzależnień. Stosowano różne formy przekazu – warsztaty, pogadanki, konkursy teatralne/ plastyczne, przedstawienia teatralne, prelekcje multimedialne, filmy.

Między innymi realizowano programy pn.:

- „Alternatywa dla nałogu”
- „Używanie i uzależnienie – alkohol, narkotyki, papierosy”
- „Wspomaganie rodzica”
- „Wolność i jej zagrożenia”
- „Mój system wartości”
- „Moja wizja przyszłości”
- „Akceptacja siebie i innych, rozumienie emocji”
- „Cyberprzemoc”
- „Czy zasady są potrzebne?”
- „Rozbitkowie na księżycu”
- „Narkotyki wciąż groźny”
- „Mądrze wybieram”
- „Wyjść poza schemat”
- „Porozmawiajmy o...”
- „Kim jesteś?”
- „Żyję bez ryzyka AIDS”
- „Narkotykom mówimy NIE”
- „Chemiczna pułapka”
- „Profilaktyka uzależnień i cyberprzemoc”.

Z analizy sprawozdań szkół w obszarze profilaktyki wynika, że:

- Szkoły realizują programy profilaktyki jako zadanie statutowe, programy uwzględniają wszystkie zagadnienia dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki społecznej w tym profilaktyki uzależnień, programy są dostosowane do wieku uczniów, specyfiki środowiska szkolnego i domowego, rozpoznanych zagrożeń oraz właściwego wykorzystania zasobów kadrowych.
- Nauczyciele doskonalą swoje umiejętności poprzez aktywny udział w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej.
- Szkoły wykazują aktywność w poszukiwaniu atrakcyjnych dla uczniów form realizacji zajęć profilaktycznych.
- W realizację programów profilaktyki włączani są rodzice, szkoły kierują ofertę prelekcji, pogadarek, warsztatów dotyczących rozwoju umiejętności wychowawczych, aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych, poznawania zachowań i reakcji typowych dla rozpoznawania

zachowań mogących budzić niepokój i wymagających specjalnych działań odpowiednich do wieku.

- Dostosowują treści i zadania programów profilaktycznych do pojawiających się nowych zagrożeń środowiskowych i szkolnych.

Wśród efektów uzyskanych poprzez realizację działań profilaktycznych należy w szczególności wymienić:

- Kształtowanie postaw aprobowanych społecznie (nie próbuję / nie zażywam, nie palę).
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom z rodzin zagrożonych patologią społeczną.
- Uświadomienie zagrożeń wynikających z kontaktu z środkami psychoaktywnymi, ryzykownymi zachowaniami seksualnymi.
- Kształtowanie zachowań prozdrowotnych.
- Nabycie przez dzieci, młodzież umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów .
- Rozwijanie umiejętności zachowań asertywnych w sytuacjach trudnych.

W procesie pedagogizacji rodziców aktywnie współpracowała z gdyńskimi szkołami Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe. Poradnia Profilaktyki Uzależnień .

Prowadziła również warsztaty edukacyjno - rozwojowe dla uczniów szkół średnich pt. „Poznać siebie”. Edycja programu rozpoczęła się we wrześniu 2008 roku. Spotkania z młodzieżą były prowadzone 1 x w miesiącu w soboty po 10 godzin dziennie od listopada 2008 roku do czerwca 2009 roku. W zajęciach wzięło udział ogółem 44 osób w wieku 16 — 17 lat, uczniowie gdyńskich szkół. Zajęcia prowadziły 3 osoby: pedagog, instruktor terapii uzależnień i psycholog.

Zajęcia miały na celu przygotowanie młodych ludzi do udzielania pomocy innym w oparciu o wnikliwą analizę wykonywanej pracy wolontariackiej i rozwój osobisty. Uczestnicy programu „Poznać siebie” uczestniczyli w zajęciach, które służyły kształtowaniu określonych umiejętności psychologicznych sprzyjających nawiązywaniu oraz rozwijaniu wzajemnych relacji międzyludzkich, w tym komunikacji interpersonalnej i rozwojowi osobistemu, który jest oparty na znajomości samych siebie, swoich umiejętności i wad. Celem zajęć była również wczesna profilaktyka zachowań ryzykownych, w tym sięgania po alkohol i narkotyki, wśród młodzieży przeżywającej głębokie kryzysy rozwojowe związane z okresem dojrzewania i wchodzeniem w życie dorosłych, zagrożonej uzależnieniem od środków psychoaktywnych.

Na terenie gdyńskich placówek oświatowych realizowano również wspólnie z Komendą Miejską Policji w Gdyni – w ramach Gdyńskiego Policyjnego Programu Prewencyjnego „Bezpieczna przystań Gdynia” – podprogram pn. „Bezpieczeństwo szkoły i młodego pokolenia”. Wśród elementów tworzących ten projekt należy wymienić następujące działania:

- ✓ **„DNI OTWARTE”** – na spotkanie z funkcjonariuszami KMP w Gdyni zapraszano przede wszystkim dzieci biorących udział w Policyjnym Programie Prewencyjnym pod hasłem „Policyjna foczka uczy zasad bezpieczeństwa” oraz dzieci – podopiecznych różnych fundacji (np. „Dziewczynka z zapalkami”), dzieci biorących udział w półkoloniach czy zimowiskach organizowanych na terenie Gdyni i szerzej – Trójmiasta. Mali goście mieli możliwość obejrzenia sprzętu policyjnego, przyjrzenia się pracy policjantów na stanowiskach monitoringu i dowodzenia, zaś podczas zabaw i konkursów organizowanych przez funkcjonariuszy Policji przypomniano podstawowe zasady bezpieczeństwa na drodze. Pokazanie pracy Policji jest ważnym edukacyjnym aspektem. Ogółem w 2009 r. siedzibę KMP odwiedziło ok. 1000 dzieci;
- ✓ **„NASZA MŁODOŚĆ BEZ NARKOTYKÓW, ALKOHOLU I PRZEMOCY, czyli najprawdziwsza prawda w satyrze, jak się bawimy jak się uczymy”**. Ważnym przedsięwzięciem edukacyjnym było zorganizowanie dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych IX edycji małe form teatralnych. Celem tego przedsięwzięcia jest propagowanie kreatywnych form spędzania czasu wolnego przez młodzież jako alternatywy dla agresywnych zachowań i zjawisk patologicznych występujących wśród młodych ludzi. W 2009 r. po raz pierwszy gdyński konkurs stanowił eliminacje miejskie do organizowanego pod patronatem Komendanta Wojewódzkiego Policji Konkursu Małych Form Teatralnych pod hasłem: „Kiedy świat dzieci staje się ringiem...”;
- ✓ **„SPOTKANIA EDUKACYJNE”** - prowadzono systematyczne prelekcje dla młodzieży, spotkania z rodzicami, nauczycielami, pedagogami, z młodzieżą ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych poświęcone szeroko rozumianemu bezpieczeństwu m.in.:
 - 1) Gimnazjalista w konflikcie z prawem,

- 2) Na progu dojrzałości, Prawna odpowiedzialność człowieka dorosłego,
- 3) Stop narkotykom,
- 4) Jak nie stać się ofiarą gwałtu.
- 5) Nie jesteś na sprzedaż.

Na spotkaniach z dziećmi i młodzieżą rozdawano ulotki opracowane w Wydziale Prewencji KMP w Gdyni.

Oprócz wymienionych inicjatyw na terenie szkół policja po raz kolejny realizowała program pt. „POLICYJNA FOCZKA UCZY ZASAD BEZPIECZEŃSTWA”, adresowany do dzieci klas I szkół podstawowych.

Zakres tematyczny programu koncentrował się na treściach dotyczących bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły, ostrożności w kontaktach z obcymi, bezpieczeństwa w domu i na podwórku. Omawiano niebezpieczeństwa czyhające na dzieci na podwórku zimą i latem (np. fajerwerki), a także bezpieczne postawy wobec zwierząt.

Każde dziecko w chwili rozpoczęcia programu otrzymało książeczkę pt. „Policyjna foczka uczy zasad bezpieczeństwa”, zeszyt ćwiczeń oraz maskotkę policyjną foczkę o imieniu „Gdynka – Ostrzeżynka”.

W sumie „Policyjną foczką...” w roku szkolnym 2009/2010 objęto ok. 2500 gdyńskich pierwszoklasistów.

Działania z zakresu profilaktyki I-rzędowej prowadzili również w porozumieniu ze szkołami funkcjonariusze Straży Miejskiej.

W 2009 r. *Zespół ds. Profilaktyki i Edukacji, funkcjonujący w strukturach Straży Miejskiej* przeprowadził w szkołach prelekcje nt. szkodliwości palenia papierosów oraz picia alkoholu. Działaniem objęto ogółem 40 klas.

Zespół ds. profilaktyki i edukacji Straży Miejskiej prowadził ścisłą współpracę i wymianę informacji na temat zjawisk patologicznych z dzielnicowymi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz kuratorami sądowymi ds. nieletnich.

Oprócz tego funkcjonariusze straży wspólnie z policjantami realizowali w 2009 r. program pn. „Bezpieczna przystań Gdynia”.

⇒ Zajęcia realizowane poza szkołą

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Dzieci i Młodzieży „Vitava” prowadziło w 2009 r. Młodzieżowe Warsztaty Środowiskowe z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży wieku 12-18. Celem realizatorów była aktywizacja młodego pokolenia poprzez zajęcia teatralne, edukacyjne, sportowe i turystyczne. Ogółem w programie uczestniczyło 30 osób.

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Dzieci i Młodzieży „Vitava” realizowało zadanie pn. „Prowadzenie psychologiczno-pedagogicznego punktu konsultacyjnego”. W ramach projektu w 2009 r. udzielono informacji i wsparcia ok. 200 osobom - dzieciom, młodzieży i dorosłym, a także całym rodzinom w zakresie pomocy psychologicznej i pedagogicznej. Dla zainteresowanych klientów Punktu, w szczególności młodzieży, prowadzono również warsztaty interpersonalne.

W 2009 r. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział w Gdyni, prowadziło zadanie pn.: „Prowadzenie klubu młodzieżowego w dzielnicy Gdynia Działki Leśne”. Inicjatywa adresowana była do dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Ogółem z programu skorzystało ok. 30 osób.

Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Św. Jadwigi Królowej realizowała w terminie od 15 lutego do 15 grudnia 2009 r. program pn. „Po szkole”. Celem zadania było zorganizowanie zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży szkolnej z dzielnicy Karwiny. W programie uczestniczyło 20 dzieci w wieku od 7 do 16 lat.

Parafia p.w. Chrystusa Miłosiernego była organizatorem aktywnego wypoczynku (m.in. wyjazd) dla dzieci i młodzieży z dzielnicy Redowo. Celem przedsięwzięć było połączenie rozwoju fizycznego z rozwojem duchowym oraz wzajemna integracja młodzieży. W okresie ferii zimowych zorganizowano w terminie 6-14.02.2009 r. wyjazd do Białki Tatrzańskiej. W wyjeździe uczestniczyło 25 dzieci. W czasie wakacji letnich w terminie 6-13.07.2009 r. parafia zorganizowała wypoczynek dla 50 dzieci.

Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Św. Stanisława Kostki zorganizowała na terenie parafii w terminie 22.06-03.07.2009 r. półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży. Ogółem z oferty skorzystało 51 dzieci wieku szkolnym od 6 do 13 lat, głównie ze Szkoły Podstawowej Nr 26 oraz młodzież – wolontariusze z II Liceum Ogólnokształcącego w Gdyni.

Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia” realizowało w terminie 14-18.09.2009 r. zadanie pn. „Tydzień filmowy na Karwinach” adresowane do dzieci i młodzieży z dzielnicy Karwiny. Celem projektu było zainteresowanie młodego widza filmem jako alternatywy wolnego czasu, za pośrednictwem filmu - przekaz informacji o życiu w innych częściach świata (te same motywy, przesłania, problemy).

⇒ Zajęcia rekreacyjno-sportowe, inne alternatywy spędzenia czasu wolnego

Realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie organizacji w 2009 r. w Gdyni imprez sportowo-rekreacyjnych zajmował się Młodzieżowy Dom Kultury. Zorganizował na terenie hal namiotowych oraz obiektach sportowych przy MDK 3 festyny w terminach 28.04.2009 r., 01.06.2009 r., 27.09.2009 r. z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 r.ż. do 18 r.ż. Celem festynów była popularyzacja czynnego i aktywnego spędzania czasu wolnego oraz zdrowego, sportowego stylu życia. Ogółem w imprezach uczestniczyło ok. 900 osób.

Znaczącą rolę w prowadzeniu działań z zakresu profilaktyki I-rzędowej na terenie Miasta Gdyni pełni Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji. W 2009 r. otrzymał dotację na realizację zadań gminy w zakresie sportowego szkolenia dzieci i młodzieży z terenu Gdyni oraz organizacji na terenie miasta imprez sportowych. Celem zajęć była integracja środowisk, wskazanie różnych możliwości i form spędzania wolnego czasu. Ogółem w 2009 r. - w ramach w/wymienionego zadania - zawarto z 32 organizacjami sportowymi umowy na realizację 48 projektów. W ramach powyższego organizacje prowadziły systematyczne szkolenia w 24 dyscyplinach sportowych, organizowały i uczestniczyły w zawodach sportowych, organizowały w okresie ferii zimowych i wakacji letnich obozy sportowe. Działaniem objęto 4975 osób.

Tabela nr 4: Zestawienie podmiotów realizujących w na terenie Gdyni 2009 r. zadanie z zakresu profilaktyki I-rzędowej poprzez aktywność sportową

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1	Gdyńskie Towarzystwo Koszykówki	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie koszykówki
2	Hokejowy Uczniowski Klub Sportowy	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie hokeja na lodzie
3	Karate Klub Gdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sztuki walki - karate tradycyjne
4	Stowarzyszenie Klub Sportowy BAŁTYK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
5	Klub Karate Tradycyjnego	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sztuki walki - karate tradycyjne
6	Klub Lekkoatletyczny GDYNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
7	Klub Sportowy DELFIN	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania

8	Klub Sportowy ŁĄCZPOL	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
9	Klub Sportowy MAXIMUS	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kick-boxingu
10	Lekkoatletyczny Klub Sportowy ZORZA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
11	Miejski Klub Żeglarski ARKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
12	PTTK Zarząd Oddziału Mar. Wojennej przy Klubie Marynarki Wojennej	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania i pływania w płetwach
13	RC ARKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie rugby
14	Stowarzyszenie Gimnastyki Artystycznej	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie gimnastyki artystycznej
15	Stowarzyszenie Inicjatywa ARKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
16	Uczniowski Klub Sportowy AZYMUT 45	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegu na orientację i radioorientacji sportowej
17	Uczniowski Klub Sportowy CISOWA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
18	Uczniowski Klub Sportowy GALEON	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
19	Uczniowski Klub Sportowy ISKRA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
20	Uczniowski Klub Sportowy JANTAR	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie gimnastyki artystycznej
21	Uczniowski Klub Sportowy OMEGA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie koszykówki
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
22	Uczniowski Klub Sportowy OPTI CWM	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
23	Uczniowski Klub Sportowy OPTY	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
24	Uczniowski Klub Sportowy ORLIK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie tenisa stołowego
		Mistrzostwa Gdynia w tenisie stołowym
25	Uczniowski Klub Sportowy przy SSP nr 42	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej

26	Uczniowski Klub Sportowy SIEDEMNASTKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w ramach zajęć rekreacyjnych
27	Uczniowski Klub Sportowy SOKÓŁ	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie boksu
28	Uczniowski Klub Sportowy TREFL	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
29	Uczniowski Klub Sportowy ZŁOTY TUR	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie armwrestlingu
30	Wojskowy Klub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kolarstwa
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie strzelectwa sportowego
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegu na orientację i radioorientacji sportowej
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie rugby 7
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie podnoszenia ciężarów
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sztuki walki - ju jitsu
		Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie tenisa ziemnego
31	Yacht Klub POLSKI GDYNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
32	Yacht Klub STAL	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa

W realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* w obszarze profilaktyki I-rzędowej w zakresie aktywności sportowej uczestniczyły także organizacje pozarządowe. Realizację projektów gmina zleciła organizacjom w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96 poz. 873 z późn. zmianami z 24.04.2003 r.). W 2009 r. zrealizowano następujące zadania:

- Klub Kolarski Trek Gdynia, program pn.: „*Wytrwać do mety - kolarstwo jako wsparcie w profilaktyce uzależnień*” – beneficjentami programu były osoby powyżej 18 roku życia. Ogółem z zadania skorzystało 30 osób.
- Gdyńskie Stowarzyszenie Abstynenckie Koło Rekreacyjno – Sportowe „Profit”, program pn.: „*Gry sportowe, jako forma wspierania abstynencji i wychodzenia z uzależnienia od*

alkoholu oraz udział w VII Kociewskiej Spartakiadzie Klubów i Ruchów Trzeźwościowych” – w przedsięwzięciu uczestniczyło 25 osób powyżej 18 roku życia.

- Gdyńskie Stowarzyszenie Abstynenckie Koło Rekreacyjno – Sportowe „Profit” , program pn.: „*Gdyńska Abstynencka Liga Piłki Nożnej sezon 2009*” – w zadaniu ogółem uczestniczyło ok. 200 osób powyżej 18 roku życia.

⇒ Inne działania :

Rozpoczęte przez Władze Miasta w 2008 r. działania informacyjne odnośnie zagrożeń w związku z pojawieniem się w sprzedaży tzw. dopalaczy (*adresatami byli rodzice młodzieży szkolnej*) kontynuowano w 2009 r. Powyższa inicjatywa spowodowała kontrolę sklepu „Dopalacze.com.” w Gdyni przy ul. Świętojańskiej 126 w dniach 02-03.09.2009r. przez przedstawicieli Urzędu Kontroli Skarbowej, Sanepidu oraz Komendy Miejskiej Policji. Działania tego rodzaju zostały przeprowadzone również w innych miastach województwa pomorskiego, w których istnieją sklepy prowadzące sprzedaż tzw. dopalaczy.

W 2009 r. Straż Miejska po raz drugi uczestniczyła w programie poświęconym profilaktyce palenia tytoniu, w szczególności ograniczenia dostępu młodych ludzi do wyrobów tytoniowych. W ramach ogólnopolskiego programu (*XII edycja*) pn. „STOP 18” funkcjonariusze Straży Miejskiej zrealizowali 20 spotkań informacyjno- szkoleniowych dla sprzedawców z techniki asertywnej odmowy sprzedaży wyrobów tytoniowych nieletnim oraz z prawidłowej postawy w kontakcie z agresywnym klientem. W okresie od sierpnia do września strażnicy miejscy wręczyli sprzedawcom ulotki i naklejki informacyjne – ogółem ok. 1600 sztuk.

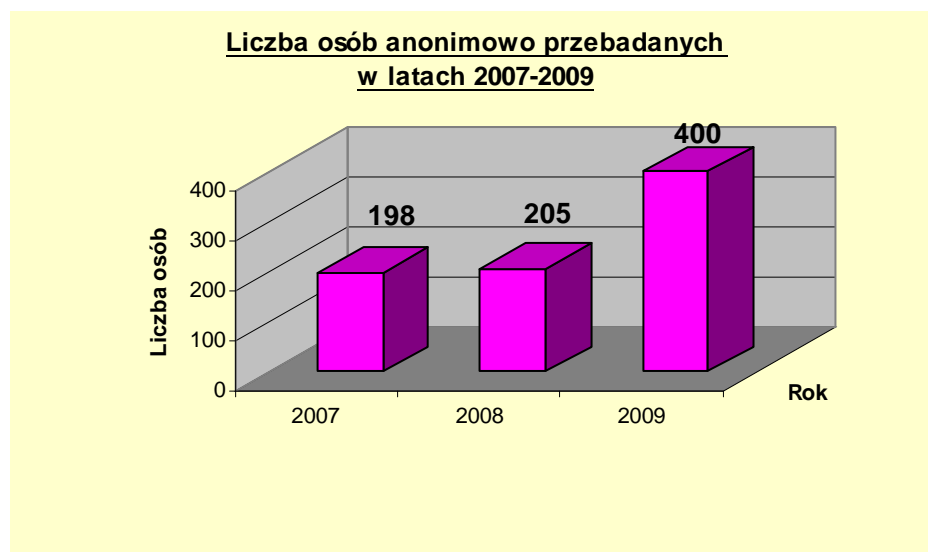
❖ Popularyzowanie informacji o szkodliwości związanej z używaniem środków psychoaktywnych i ryzykownymi zachowaniami seksualnymi.

W ramach realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* – jak co roku - w okolicach Światowego Dnia AIDS obchodzonego w dniu 1 grudnia Gmina Gdynia sfinansowała realizację przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Gdyni zadania pn.: *Anonimowe i bezpłatne testowanie krwi w kierunku nosicielstwa HIV* . Od 1985 r. , który uznaje się za początek epidemii tej choroby, w naszym kraju wykryto 12,5

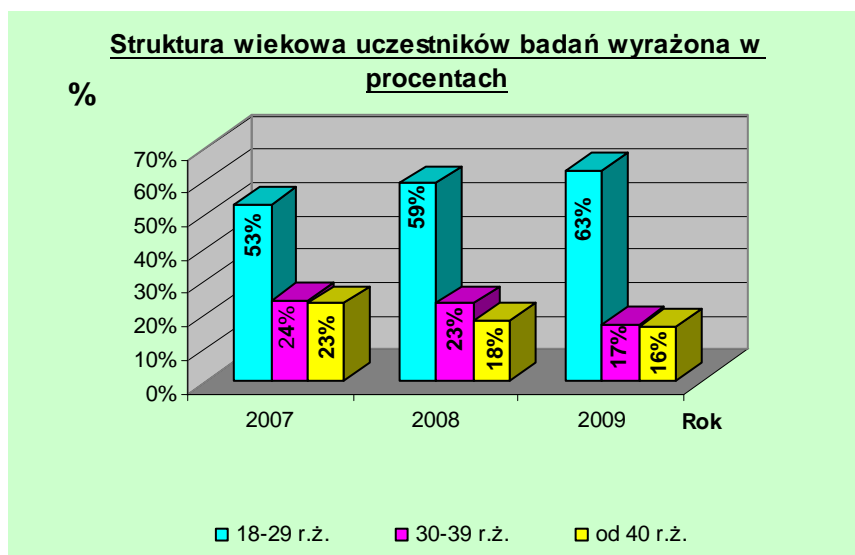
tys. zakażonych, co lokuje Polskę wśród państw o niskiej ilości zakażeń. Jednak specjaliści podkreślają, że nawet 20 tys. Polaków może w ogóle nie wiedzieć o swojej chorobie. Wielu unika poddania się testowi, chociaż może to zrobić bezpłatnie i anonimowo. Lęk budzi społeczna stygmatyzacja, ponieważ jest to choroba, która staje się przyczyną społecznego wykluczenia.

Celem programu pn.: *Anonimowe i bezpłatne testowanie krwi...* było zwiększenie świadomości społecznej nt. ryzyka zakażenia HIV oraz zwiększenie dostępności do badania w kierunku wykrycia zakażeniem wirusem HIV. W trakcie tygodniowej akcji w terminie 30.11.2009 r. – 05.12.2009 r. przebadano 400 osób, którym udzielono porad przed i po testowych, wykonano test przesiewowy w kierunku wykrycia zakażeniem wirusem HIV. Dodatkowo 6 osobom udzielono jedynie porad nie wykonując testu. Jednej osobie wykonano test potwierdzenia ze względu na wynik dodatni testu przesiewowego.

Wykres nr 1: Liczba osób anonimowo przebadanych w kierunku nosicielstwa wirusa HIV w latach 2007 – 2009

Wykres nr 2: Struktura wiekowa uczestników badań w latach 2007 – 2009

Zainteresowanie programem jest bardzo duże. Liczba chętnych do anonimowych badań w kierunku nosicielstwa wirusa HIV corocznie zwiększa się. I tak w stosunku do 2007 r. w 2009 uległa podwojeniu. Osoby między 18 a 29 r.ż. stanowiły 63% badanych.

Do tej grupy wiekowej , tj. między 19-26 r.ż. skierowany był *Wojewódzki Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011* . Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego zaprosił w 2009 r. Miasto Gdynię do udziału w kampanii informacyjnej z zakresu HIV/ADIS. Jako wykonawcę zadania zaproponował Stowarzyszenie MANKO oraz Spółeczną Agencją PR (SAPR) z siedzibą w Krakowie, które są realizatorami program pn. „RyzyKOchania”.

Do udziału w programie zaproszono również inne gminy z województwa pomorskiego, tj.:

- Urząd Miasta Gdańsk
- Urząd Miasta Sopot
- Urząd Miasta Słupsk
- Urząd Miasta Kwidzyń.

Koszty realizacji programu na terenie Gdyni częściowo finansował Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, a częściowo Gmina Gdynia.

Celem programu „RyzyKOchania” była edukacja młodego pokolenia na temat zagrożeń związanych z ryzykownymi zachowaniami seksualnymi. Grupa wiekowa 19-29 lat według statystyk jest grupa najbardziej narażona na zakażenia wirusem HIV.

Realizację programu – z racji wyboru określonej grupy uczestników - prowadzono na terenie gdyńskich uczelni. Udział w programie zadeklarowały następujące gdyńskie uczelnie:

- Akademia Morska (*liczba studentów dziennych* : 3126)
- Uniwersytet Gdański (*liczba studentów dziennych w Gdyni*: 1889)
- Wyższa Szkoła Zawodowa Pielęgnacji Zdrowia i Urody w Poznaniu – Wydział Zamiejscowy w Gdyni (*liczba studentów dziennych* : 186)
- Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu (*liczba studentów dziennych* : 238) .

W terminie od maja do listopada 2009 r. przeprowadzono następujące działania:

- ⇒ zorganizowano dwa eventy (w maju w czasie juwenaliów *event* pn.: „*Bezpiecznik wakacyjny*”, listopadzie pn.: „*Indeks bezpieczeństwa*”), w trakcie których przedstawiono happeningi poruszające tematykę realnych zagrożeń występowania HIV/AIDS (*ryzykowne zachowania seksualne*); zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjnego, konkursy oraz dystrybuowano ulotki, plakaty, broszury informacyjne;
- ⇒ zorganizowano konferencję prasową poświęconą obecnej sytuacji HIV/AIDS;
- ⇒ prowadzono stronę internetową *pod adresem*: www.ryzyKOchania.pl .

Ogółem w czasie trwania akcji w Gdyni:

- 1) podczas happeningów „Niechciany Podarunek”, stoisk juwenaliowych, w ramach akcji „Indeks bezpieczeństwa” rozdano materiały informacyjne: 10 000 sztuk ulotek, 2000 broszur, 1000 ulotek informujących o miejscu, gdzie można wykonać darmowy i bezpłatny test w kierunku nosicielstwa wirusa HIV
- 2) przeprowadzono badanie ankietowe z zakresu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród 200 gdyńskich studentów (*1000 na Pomorzu*)
- 3) przeprowadzono ok. 200 quizów wiedzy o HIV, gry, konkursy (m.in. malarski, konkurs na hasło nawołujący do wykonania testów w kierunku HIV)

❖ Informatory, adresy ośrodków

Informację o ofercie Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni, jego strukturze zamieszczono w Informatorze Medycznym Trójmiasto (I kwartał). W drugim

kwartale zakupiono książki i broszury informacyjne dla pacjentów obu przychodni oraz oddziału dziennego. Wydrukowano plakaty obejmujące aktualne informacje o pomocy oferowanej przez Przychodnię Terapii Uzależnień oraz Punkt Wymiany Igieł. Plakaty były umieszczane nieodpłatnie w pojazdach ZKM, jeden plakat zamieszczono na dworcu PKP Gdynia Główna. OPiTU uzyskał zgodę od Dyrekcji Oddziału Dworce Kolejowe na umieszczenie na stałe na dworcu PKP Gdynia Główna tablicy informacyjnej o ofercie ośrodka. Tablica została przygotowana i od początku października jest umieszczona na dworcu.

Dzięki akcji plakatowej w Przychodni Terapii Uzależnień znacznie wzrosła ilość zgłaszających się osób w sezonie letnim, w tym szczególnie uzależnionych od hazardu.

Ponadto w ramach tego zadania w czerwcu zamieszczono w dodatku do Dziennika Bałtyckiego „Wolni od nałogów” ogłoszenie informacyjne o ofercie OPiTU. Dyrektor OPiTU nawiązał współpracę z rzecznikiem prasowym UM, co zaowocowało ustaleniem możliwości regularnego zamieszczania informacji o pomocy oraz popularyzowania wiedzy o uzależnieniach. Pierwszy artykuł ukazał się w Ratuszu pod koniec lipca.

We wrześniu 2009r. odbyła się na terenie PTU ul. Chrzanowskiego 3/5 konferencja prasowa. W konferencji wzięli udział: przedstawiciele mediów (Radio Gdańsk, Radio TOK-FM, Gdyńska Telewizja Internetowa, Gazeta Wyborcza, Magazyn Pomorski), rzecznik prasowy UM, kadra terapeutyczna PTU oraz dyrektor OPiTU. Na konferencji dyrektor oraz terapeuci odpowiadali na pytania dziennikarzy oraz rzecznika prasowego UM oraz przedstawili krótko ofertę OPiTU ze szczególnym uwzględnieniem nowych inicjatyw. Dziennikarze byli szczególnie zainteresowani problemem uzależnienia od hazardu. Redaktor „Gazety Wyborczej” poprosiła terapeutów o sporządzenie artykułu - „wywiadu z terapeutą uzależnień”, który to artykuł został napisany przez terapeutkę z PTU i zamieszczony w Gazecie Wyborczej.

Oprócz wymienionych inicjatyw wydrukowano ulotki informacyjne dotyczące działania Przychodni Terapii Uzależnień przy ul. Chrzanowskiego 3/5 oraz mapy Gdyni z zaznaczonymi miejscami udzielania pomocy przez OPiTU. Część ulotek oraz map została dołączona do materiałów dla uczestników I seminarium dla gdyńskich szkół. Część map została przekazana do rad dzielnic oraz centrum organizacji pozarządowych.

W grudniu zostały wydrukowane plakaty dotyczące informacji o pomocy dla osób doświadczających przemocy. Projekt graficzny plakatów powstał na bazie broszury informacyjnej, przygotowanej przez Policję i MOPS. Na spotkaniu Zespołu Wspólnie

Przeciw Patologiom ustalono, że zasadne jest skoordynowanie działań dotyczących broszur i plakatów, aby osoby doświadczające przemocy mogły łatwiej zidentyfikować problem oraz instytucje, które wspólnie działają na rzecz przeciwdziałania przemocy. Plakaty zostały przekazane do ZKM, Policji, MOPS i do gdyńskich przychodni.

Bieżące informacje związane z działaniem OPiTU oraz grup pomocowych są zamieszczane w Ratuszu.

❖ Profilaktyka antynikotynowa.

W związku z obchodami Światowego Dnia Rzucenia Palenia Tytoniu przypadającego na trzeci czwartek listopada (19.11.2009 r.) , Stowarzyszenie MANKO z siedzibą w Krakowie ul. Siarczki 16 po raz drugi zorganizowało na zlecenie gminy Gdynia jednodniową akcję z zakresu profilaktyki antynikotynowej pod hasłem „Dzień bez papierosa w Gdyni” – przedsięwzięcia stanowiącego jeden z elementów kampanii społecznej „Lokal bez papierosa”. W roku 2009 - w związku z pracami nad nowelizacją *Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* - stowarzyszenie MANKO skoncentrowało swoją aktywność wokół edukacji nt. skutków biernego palenia.

Celem kampanii było stworzenie sieci lokali wolnych od dymu oraz edukacja polskiego społeczeństwa na temat skutków biernego palenia.

W dniu 19.11.2009 r. zorganizowano w Centrum Handlowym Gemini w godz. 12.00 – 18.00 event prozdrowotny, który w swej ofercie obejmował takie atrakcje jak np.:

- interaktywna gra komputerowa „Zadyma”,
- quizy, zabawy dla dzieci i dorosłych
- malowanie plakatu spójnego z ideą kampanii
- przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno -Epidemiologiczną w Gdyni – badanie smokolajzerem, który sprawdza zawartość dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu. Poza tym oznaczano poziom cukru we krwi oraz badano ciśnienie krwi.
- edukacja nt. skutków biernego palenia.

Informacja dotarła do około 400 osób, właściciele ok. 100 gdyńskich lokali otrzymali informację nt. planowanych regulacji prawnych

Do akcji „Dnia bez Papierosa w Gdyni” przyłączyło się 40 lokali. Ich właściciele oznaczyli sale dla niepalących bądź cały lokal jako lokal bez papierosa. Powstały nowe mapki Gdyni z zaznaczonymi lokalami bez papierosa, które w ilości 8000 sztuk zostały rozdystrybuowane na

terenie Miasta. Kampanię promowały także broszury, wlepki oraz gadżety – smycze i koszulki.

Projekt realizowany był również w Gdyni w 2008 r. W ciągu dwóch lat trwania akcji do sieci przystąpiło ponad 1100 lokali z całego terenu Polski, w tym w Trójmieście 147: w Gdańsku 70, w Sopocie 37, w Gdyni 40.

❖ Szkolenia grup zawodowych z zakresu problematyki uzależnień

Dnia 3 grudnia 2009 roku specjaliści Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni zorganizowali I seminarium dla psychologów i pedagogów gdyńskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Dobra profilaktyka i terapia uzależnień a szkoła”. Seminarium odbyło się w Urzędzie Miasta Gdyni.

Wysłano 51 zaproszeń do gdyńskich szkół, na które odpowiedziało 37 szkół, a chęć uczestnictwa w seminarium zadeklarowało 59 pedagogów i psychologów. W szkoleniu uczestniczyli również przedstawiciele Wydziału Zdrowia oraz Wydziału Edukacji Miasta Gdyni. W szkoleniu uczestniczyło 63 osoby.

Seminarium poświęcone było następującym blokom tematycznym:

1. „Uczeń a narkotyki i alkohol- opis zjawiska, epidemiologia”, prelegent Agnieszka Nadratowska z OPiTU w Gdyni.
2. „Gry komputerowe, internet, hazard...- uzależnienia behawioralne wśród młodzieży”, prelegent Janusz Sokołowski z OPiTU w Gdyni.
3. „Dopalacze- zagrożenia”, prelegent Barbara Piwowarska z OPiTU w Gdyni.
4. Przedstawienie oferty OPiTU w Gdyni, prelegenci Katarzyna Wiśniewska, Dorota Zyskowska oraz Elżbieta Lederer z OPiTU w Gdyni.
5. Dyskusja na temat współpracy między OPiTU i gdyńskimi szkołami.
6. „Skuteczne narzędzia profilaktyczne- Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, prelegent Anna Borucka z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

Wnioski z dyskusji na temat współpracy między OPiTU i szkołami:

- pedagodzy i psychologodzy oraz kadra OPiTU zaznaczyli ważność spotkań między instytucjami z terenu miasta, służących wymianie doświadczeń i informacji,
- pedagodzy i psychologodzy zgłaszali potrzebę aktualizacji oraz uzupełniania swojej wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów pojawiających się w szkołach, w szczególności potrzebują skutecznych programów profilaktycznych w zakresie

przeciwdziałania różnym dysfunkcjom (uzależnienia, przemoc, zaburzenia psychiczne i zachowania),

- psycholodzy i pedagodzy zgłaszali potrzebę uczestnictwa głównie w warsztatach szkoleniowych, mniej w wykładach, dotyczących pracy z młodzieżą np. wczesnej interwencji profilaktycznej, budowania poczucia własnej wartości, zachowań asertywnych, radzenia sobie z trudnymi emocjami itp.
- pracownicy szkół zgłosili potrzebę powołania centrum koordynującego działania profilaktyczne, posiadającego bazę danych profilaktyków i skutecznych programów profilaktycznych,
- OPiTU zaznaczył konieczność uczestnictwa psychologów i pedagogów w procesie motywowania uczniów zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców do współpracy z OPiTU,
- OPiTU zaznaczał konieczność skierowania działań profilaktycznych do rodziców uczniów, by skutecznie przygotować ich do radzenia sobie z objawami eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

W II półroczu przeprowadzono dwie edycje szkoleń dla lekarzy POZ nt. „Problemy lekarza POZ z osobami uzależnionymi oraz nadużywającymi substancji psychoaktywnych”. Celem szkolenia było nabycie przez lekarzy POZ praktycznej wiedzy dotyczącej diagnozowania i leczenia wybranych zaburzeń będących wynikiem nadużywania substancji psychoaktywnych oraz umiejętność właściwego kierowania pacjentów uzależnionych do odpowiednich placówek. Zaproszenia na szkolenie rozesłano do gdyńskich ZOZ-ów oraz zamieszczono informację w Ratuszu. I edycja odbyła się w październiku. Wzięło w niej udział 12- stu lekarzy. W II edycji, która odbyła się w listopadzie, uczestniczyło 9-ciu lekarzy. Uczestnicy podkreślali potrzebę organizowania tego typu szkoleń.

W programie szkolenia uwzględniono następującą tematykę:

1. Podział substancji psychoaktywnych.
2. Szybka identyfikacja osoby z problemem nadużywania lub uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
3. Zaburzenia psychiczne w uzależnieniach od substancji psychoaktywnych w praktyce lekarza POZ (zaburzenia nastroju, zaburzenia lękowe, bezsenność).

4. Niepowodzenia w leczeniu niektórych schorzeń somatycznych jako wynik nierozpoznanego uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
5. Leczenie zespołów abstynencyjnych wywołanych uzależnieniem od alkoholu lub benzodwiazepinem
6. – praktyczne wskazówki.
7. Możliwości dalszego pokierowania pacjenta uzależnionego (krótka ocena stanu psychicznego, skierowanie do odpowiednich placówek).

2. PROFILAKTYKA II-RZĘDOWA

Profilaktyka II-rzędowa koncentruje się na ujawnieniu osób o najwyższym ryzyku uzależnienia od narkotyków oraz udzielaniu tym osobom pomocy w redukcji tego ryzyka. Szkody zdrowotne dotyczą nie tylko osób używających środków psychoaktywnych, ale także ich rodzin. Dzieci, bliscy osób dotkniętych problemem narkomanii doświadczają poczucia niepokoju, zmienności nastrojów uzależnionego. Często żyją w stanie ciągłego stresu, co staje się przyczyną występowania u nich zaburzeń związanych z przystosowaniem się, a określonych jako współuzależnienie.

Zasięg działań prowadzonych na terenie Gdyni w 2009 r. w ramach profilaktyki II-rzędowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5: Skala działań prowadzonych w Gdyni ramach profilaktyki II-rzędowej w 2009 r.

	Działania prowadzone poza szkołami⁴	Działania prowadzone w szkołach	Ogółem⁵
a) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami	596	140	736
b) Liczba dorosłych objętych działaniami	133	-	133
c) Liczba placówek	12	5	17
d) Liczba programów	12	5	17
e) Liczba organizacji pozarządowych realizujących działania	11	4	15

Ważną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniami odgrywają m.in. świetlice socjoterapeutyczne, jako placówki dziennego wsparcia.

Realizowane programy wczesnej interwencji w świetlicach koncentrują się na takich formach pomocy dzieciom i młodzieży doświadczonych trudnościami, które pomogą zapobiec powstaniu poważnych zaburzeń.

⁴ Programy m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, klubach młodzieżowych, poradniach

Głównymi zadaniami świetlic socjoterapeutycznych są:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom
- zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom
- wdrażanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie m.in. poprzez budowanie poczucia własnej wartości, pomoc w komunikacji z najbliższym otoczeniem oraz budowanie samoświadomości dotyczących mocnych i słabych stron u dziecka
- eliminowanie zaburzeń zachowania
- pomoc w odrabianiu zadań domowych
- stwarzanie warunków do samorealizacji
- uczenie odmowy sięgania po narkotyki, alkohol i papierosy
- stwarzanie warunków do nabywania umiejętności interpersonalnych i zgodnego przebywania w grupie
- nauka prawidłowego organizowania czasu wolnego
- właściwe podejmowania decyzji związanych z zdrowym stylem życia
- rozwijanie prawidłowych zachowań w życiu codziennym
- zapewnienie dzieciom posiłku
- wspieranie rodziców w procesie wychowawczym poprzez indywidualne konsultacje

Wykaz adresów świetlic socjoterapeutycznych działających w Gdyni:

- a) przy ul. Chwarzeńskiej 2, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”
- b) przy ul. Wiczlińskiej 93, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”
- c) przy ul. Nagietkowej 73, prowadzona do 30.06.2009r. przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Otwarte Drzwi”; od 01.07.2009r. przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”
- d) przy ul. Abrahama 82, prowadzona do 30.06.2009r. przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Otwarte Drzwi”; od 01.07.2009r. przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”

- e) przy ul. Morskiej 89 ,prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia”
- f) przy ul. Maciejewicza 11, prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie Integracyjne „Promyk”
- g) przy ul. Żeglarzy 5, prowadzona przez Stowarzyszenie Społecznej Edukacji „Non Stop”
- h) przy ul. L.Staffa 10, prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia”
- i) przy ul. Leszczynki 177, prowadzona przez Stowarzyszenie „Razem”(do 30.06.2009)
- j) przy ul. Unruga 150, prowadzona przez Parafię p.w. Św. Judy Apostoła
- k) przy ul. Chabrowej 43, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny”Perspektywa”
- l) przy ul. Cechowej 22, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny”Perspektywa”
- m) przy ul. Płk. Dąbka 52, prowadzona jest świetlica i Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”
- n) przy ul. Opata Hackiego 17, prowadzona jest świetlica i Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”
- o) przy ul. Cylkowskiego, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl”
- p) przy ul. Portowej 3, prowadzona przez Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wspierania Społecznego

Kwota zaplanowana w 2009r. na działalność 16 w/w placówek socjoterapeutycznych wynosiła 1.501.600,- zł. Wydatkowano 1.495.463,- zł przyznanych środków finansowych , w tym na dożywianie przeznaczono: ok. 160.000 zł. Ilość dzieci uczęszczających do świetlic: ok. 430 . Ilość pracowników zaangażowanych w funkcjonowanie świetlic: ok. 60 .

Wszystkie świetlice działają zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdyni Nr 10423/09/V/O z dnia 27.04.2009r., w którym zostały określone ogólne zasady finansowania i kontraktowania świetlic socjoterapeutycznych.

W pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą są stosowane: terapia zajęciowa i socjoterapia (z wykorzystaniem elementów psychoterapii indywidualnej i grupowej).

W obu tych formach pracy wykorzystywane są m.in. techniki: treningi

interpersonalne (praca w kręgu, rundki), burza mózgów, twórczość plastyczna, inscenizacje, odgrywanie scenek, gry i zabawy, majsterkowanie, uczestnictwo w zajęciach klubu filmowego.

Ponadto świetlice organizują zajęcia sportowo-rekreacyjne, wykorzystując najczęściej szkolne sale i sprzęt sportowy. Placówki we współpracy z MOPS-em organizują dla dzieci i młodzieży wypoczynek letni i zimowy.

Niektóre świetlice prowadzą zajęcia weekendowe (w skali roku kilka weekendów) o charakterze turystycznym, sportowym, integracyjnym, kulturalnym, które polegają na organizowaniu wyjazdów, wyjazdów, zawodów sportowych, urządzaniu dyskotek.

W świetlicach socjoterapeutycznych pracę opiekuńczo-wychowawczą i zajęcia edukacyjne wspierają wolontariusze (w kilku placówkach działają studenci wolontariusze z różnych krajów europejskich w ramach umowy podpisanej z Centrum Współpracy Młodzieży w Gdyni).

Organizacje prowadzące świetlice socjoterapeutyczne uczestniczą w ogólnopolskich, lokalnych lub stworzonych przez siebie programach, np.:

- **„Razem Razniej”** – program organizowany przez PARPA skierowany do świetlic socjoterapeutycznych w całej Polsce, mający zintegrować środowisko zajmujące się dziećmi i młodzieżą pochodzącą z rodzin patologicznych; w ramach współpracy z PARPA świetlice otrzymują różne materiały edukacyjne oraz informacje np. na temat organizowanych konferencji;
- **„Cała Polska Czyta Dzieciom”** – ogólnopolski program skierowany do rodziców w celu zwiększenia zainteresowania dzieci książką i czytelnictwem, rozwijania więzi między rodzicami i dziećmi
- **„Wyprawy z bajką”**- warsztaty mające na celu propagowanie czytania jako sposobu spędzania wolnego czasu
- **„We Dwoje”** – program oparty na założeniach ćwiczeń metodą W. Sherborne; jednak w przypadku świetlic praca nie odbywa się w kontakcie dorosły-dziecko, ale dziecko-dziecko; program ma na celu podnieść sprawność ruchową, intelektualną dziecka w kontakcie z drugą osobą
- **„Podróż w nieznane”**- relaksujące zajęcia dla dzieci, wzmacniające więzi w grupie, także poprzez wyrażanie i nazywanie uczuć

- „*Więcej komunikacji to mniej kłopotów*” - warsztaty edukacyjne dla rodziców w celu poprawy komunikacji pomiędzy nimi i dziećmi
- „*Kochaj najmniejszych braci naszych*” - to klub młodego podróżnika; poprzez zajęcia uwrażliwia się dzieci na otaczający świat natury
- „*Shrekowa Ścieżka Zdrowia*” - zajęcia z profilaktyki zdrowotnej, np. o charakterze sportowym (gimnastyka korekcyjna), propagowanie higieny ciała, jamy ustnej
- „*Miękko-Puchato-Wesoło*” - program zainicjowany przez PARPA z wykorzystywaniem dużych geometrycznych miękkich klocków, dzięki którym dzieci mogą rozwijać wyobraźnię i bawić się .

Pracownicy świetlic dodatkowo organizują comiesięczne spotkania interdyscyplinarne z przedstawicielami Policji, MOPSU i Sądu (kuratorzy), współpracują z Policją w ramach realizacji programu „*Niebieska Linia*”, brali udział w konkursie „*Eureka*”(warsztaty parateatralne).

Generalnie z oferty świetlic korzystały dzieci w wieku szkolnym tj. od 7 do 13 r.ż. Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl” dodatkowo realizowało program adresowany do tzw. absolwentów świetlic socjoterapeutycznej . Odbiorcami projektu pn. „Grupa Rozwoju Zawodowego i Interpersonalnego dla Gimnazjalistów - *Ku dorosłości*” były głównie te osoby, które uczęszczały do końca szkoły podstawowej do świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez to stowarzyszenie. W 2009 r. w programie uczestniczyło 10 osób.

Jednym z liderów w zakresie podejmowanych inicjatyw na rzecz środowisk zagrożonych narkomanią na terenie naszego miasta jest Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień. Zatrudnia ona specjalistów trudniących się w obszarze psychoprofilaktyki, wychowania i terapii. Celem działania poradni jest wspieranie rodziny, szkoły oraz społeczności lokalnej w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi i rozwojowymi dzieci, a także zmniejszenie liczby młodych osób, które używają środków psychoaktywnych bądź popadły w uzależnienia .

Placówka obejmuje opieką całą rodzinę poprzez naukę niezbędnych umiejętności potrzebnych do budowania autentycznej, opartej na miłości i zaufaniu, więzi między dzieckiem a rodzicem. Istotną rolę w pracy z dziećmi pełni terapia zajęciowa, podczas której dzieci poznają siebie i uczą się pracy w zespole.

W 2009 r. placówka w obszarze profilaktyki II-rzędowej prowadziła następujące formy działań:

➤ Zajęcia indywidualne - konsultacje i porady indywidualne:

Konsultacji udzielono 13 osobom w wieku od 7 do 13 lat, 41 osobom w wieku od 14 do 26 lat oraz 12 osobom w wieku powyżej 26 lat, a także 58 rodzicom w wieku od 35 do 60 lat. Konsultacje dla jednej osoby trwały w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjenta od jednego do kilku spotkań. Prowadzone były one przez 5 osób: pedagoga, 2 specjalistów terapii uzależnień, instruktora terapii uzależnień oraz psychologa.

➤ Popołudniowy Klub dla Dzieci:

- *Zajęcia grupowe dla dzieci i terapia zajęciowa* odbywały się od lutego do grudnia 2009 roku z częstotliwością 3 razy (luty – czerwiec) i 2 razy (od września 2009 roku) w tygodniu w godzinach 15.00 – 17.00. Łącznie wzięło w nich udział 26 dzieci w wieku od 7 do 12 lat z gdyńskiej dzielnicy Działki Leśne, rodzin zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka oraz rodzin problemowych wychowawczo z Gdyni. Koordynacją projektu zajmowali się psychologowie we współpracy z wolontariuszami – psychologami oraz terapeutami prowadzącymi zajęcia.

Od listopada rozpoczęto tworzenie eksperymentalnej grupy dla chłopców w wieku 10 – 12 lat ze środowisk zaniedbanych społecznie i zagrożonych patologią rozwojową z gdyńskiej dzielnicy Działki Leśne oraz miasta Gdynia. Działaniami objęto ogółem 9 dzieci.

Zajęcia miały na celu przeciwdziałanie i zapobieganie marginalizacji społecznej dzieci pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo poprzez całościową i wszechstronną pracę profilaktyczną z dziećmi i ich rodzinami, a także pomoc w wyrównywaniu braków edukacyjnych dzieci.

Dzieci uczestniczyły w zajęciach psychoedukacyjnych oraz socjoterapeutycznych, korzystały również z lekcji pływania i zajęć sportowych w ramach obiektu sportowego „Staś”, a także innych zajęć terapii zajęciowej (warsztaty plastyczne, klub astronomiczny, wspinaczka linowa). Dzieci brały również udział w dodatkowych imprezach okolicznościowych (Mikołajki, Andrzejkki) oraz takich jak: wizyta w planetarium, zabawa na kręgielni, kino, Bajkowo. Możliwość wyjazdu w Beskid Żywiecki stała się dla 20 dzieci okazją do nauki systematyczności, wytrwałości, cierpliwości, współpracy w

grupie i koleżeństwa oraz kontroli emocji i panowania nad stresem i zmęczeniem. Zajęcia te miały na celu również wzbudzić nowe zainteresowania oraz pokazać konstruktywne formy spędzania czasu wolnego.

- *Konsultacje i porady indywidualne dla dzieci i rodziców:*

W okresie od stycznia do grudnia z porad i konsultacji indywidualnych skorzystało 15 rodziców, mieszkańców Gdyni. Konsultacjami objęto również 24 dzieci w wieku od 7 do 13 lat. 6 dzieci uczestniczyło w zajęciach terapii pedagogicznej. Konsultacje prowadzili pedagog i psycholog.

Indywidualne porady, konsultacje dla dzieci i rodziców oraz terapia pedagogiczna wyszła naprzeciw potrzebom podopiecznych poradni. M.in. np. zintensyfikowano terapię rodzin, tj. w pracy z rodziną (*rodzice i dziecko*) zwiększono ilość spotkań z jednym pacjentem

Systemowa opieka nad rodziną – przy współpracy ze szkołą i kuratorami rodzinnymi przekłada się na niwelowanie złożonych problemów psychologicznych, w tym zaburzonej realizacji rodzic – dziecko. Beneficjenci wracają do poradni jako miejsca gdzie doświadczyli fachowej pomocy.

Ciekawym przedsięwzięciem wykonanym w 2009 r. w związku z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii a w ramach konkursu „Gdynia po godzinach” był program pn.: „Dzielnica”. Realizatorem zadania była Rada Dzielnicy – Dąbrowa przy zaangażowaniu Grupa „Alternativ” . Stosując metodę streetworkingu realizatorzy (*tzw. streetworkerzy*) pracowali z młodzieżą w terenie , w środowisku najbardziej zagrożonym demoralizacją. Pewne elementy programu wykonano w szkole. Ogółem w projekcie uczestniczyło 4 streetworkerów i 3 instruktorów, którzy przeprowadzili cykl zajęć dotyczących edukacji HIV/AIDS oraz profilaktyki uzależnień od narkotyków (2 spotkania po 2 godziny w każdej klasie II i III Gimnazjum Nr 19 w Zespole Szkół Nr 14 w Gdyni).

Zasadniczym celem programu była redukcja zachowań ryzykownych typu: używaniu narkotyków, alkoholu, ryzykownych zachowań seksualnych oraz narastającej agresji wśród młodzieży.

Zadaniem streetworkerów było dotarcie do zagrożonej patologią młodzieży, uzyskanie akceptacji oraz zaproponowanie innej perspektywy spędzania czasu wolnego (zajęcia teatralne, sportowe, kursy tańca które realizowane były przez Zespół Szkół Nr 14 w Gdyni).

W całym przedsięwzięciu grupę docelową tworzyli uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum - najbardziej narażeni na negatywne wpływy rówieśnicze. Projekt obejmował także pozostałą młodzież mieszkającą i spędzającą czas wolny w dzielnicy Dąbrowa-Dąbrówka, a także absolwentów Gim. Nr 19.

Ogółem z programu skorzystało ok. 100 osób.

Innym ważnym podmiotem w realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii był Zespół Placówek im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka”, pracujący na rzecz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych uzależnieniami, rodzin niewydolnych wychowawczo. W Zespole funkcjonowały niżej wymienione placówki :

a)dwie placówki wsparcia dziennego:

- **OGNISKO WYCHOWAWCZE:**

- zajęcia w grupach wychowawczych dla dzieci od 7 roku życia obejmujące, socjoterapię, warsztaty artystyczne (plastyczne, teatralne, taneczne), kulinarne, pracownie multimedialną i warsztat techniczny a także program zajęć sportowych poprzez dostęp do pływalni krytej oraz sali sportowej z wyposażeniem do ćwiczeń siłowych,
- zajęcia indywidualne w formie pomocy w nauce szkolnej na różnych poziomach nauczania, terapii mowy i pisania, wsparcia psychologicznego oraz diagnozy psychologicznej,
- organizację wolnego czasu w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez wycieczki i obozy
- pomoc materialną w formie nieodpłatnych posiłków.

Ogółem z pomocy Ogniska Wychowawczego skorzystało 62 dzieci, w tym 52 rodziny. W 32 rodzinach rozpoznano problem uzależnienia od alkoholu, a w 4 rodzinach problem od narkotyków. W przypadku dzieci jest to współuzależnienie.

- **SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO:**

- Zajęcia w grupach wychowawczych dla dzieci w wieku gimnazjalnym obejmujące socjoterapię, warsztaty artystyczne (plastyczne, teatralne, taneczne), kulinarne, pracownie multimedialną i warsztat techniczny a także

program zajęć sportowych poprzez dostęp do pływalni krytej oraz sali sportowej z wyposażeniem do ćwiczeń siłowych,

-Zajęcia indywidualne w formie pomocy w nauce szkolnej na różnych poziomach nauczania, terapii mowy i pisania, wsparcia psychologicznego oraz diagnozy psychologicznej,

-Organizację wolnego czasu w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez wycieczki i obozy

-Pomoc materialną w formie nieodpłatnych posiłków.

W 2009 r. z pomocy Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego skorzystało 32 dzieci, w tym 28 rodzin. W 20 rodzinach rozpoznano problem uzależnienia od alkoholu, a w 8 – od narkotyków.

b) PLACÓWKA INTERWENCYJNA (dwie lokalizacje: ul. Wejherowska 65 oraz ul. Demptowska 46; w strukturach ZPS była do listopada 2009 r.):

-zapewniono podopiecznym opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny lub umieszczenia w innej placówce,

- pomoc pedagogiczna, psychologiczna i psychoterapeutyczną oraz praca z wychowankami metodą społeczności,

- zorganizowano imprezy okolicznościowe, wyjścia do kina, wyjazdy, wycieczki rowerowe, zajęcia sportowe, zajęcia na basenie, boisku, siłowni, ścianie wspinaczkowej,

- dwa razy w miesiącu przeprowadzono superwizje dla pracowników.

W placówce przebywało średnio 10 wychowanków miesięcznie. W 29 rodzinach rozpoznano uzależnienie od alkoholu, przy czym problem dotyczył 37 osób dorosłych. U 29 dzieci odnotowano próby eksperymentowania z alkoholem. Problem narkotykowy rozpoznano u 12 dzieci .

c) SPECJALISTYCZNY OŚRODEK WSPARCIA:

- prowadzenie grup młodzieżowych i gimnazjalnych od 14 do 16 roku życia - program adresowany jest do dzieci, przejawiających zaburzenia zachowania, zagrożonych uzależnieniami oraz dzieci wywodzących się z rodzin o różnorodnych

dysfunkcjach; celem programu było korygowanie i rozwój w obszarze emocji, postaw, wartości doświadczeń oraz zachowań społecznych,

- świadczenie pomocy ofiarom i osobom uwikłanym w przemoc domową,

Ogółem z oferty Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia skorzystało 286 osób, liczba rodzin, którym udzielono pomocy – 180, liczba osób w rodzinach, które objęto pomocą 627. Łączna liczba udzielonych porad w ciągu roku 1833.

Pomoc dla rodzin z problemem narkotykowym, w ramach swojej działalności statutowej ściśle powiązanej z Gminny Programem Przeciwdziałania Narkomanii oferuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej .

Ogółem w 2009 r. pomocą społeczną objęto 5139 rodzin, w których liczba osób wynosiła 9955. Liczba rodzin z problemem narkotykowym w wymienionej populacji to 19, w tym liczba osób w rodzinie – 24.

Działania prowadzone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz rodzin zagrożonych uzależnieniami to:

1. Uświadamianie problemu narkotykowego w rodzinie z powodu zaprzeczania problemowi uzależnienia lub minimalizowania jego negatywnych skutków na członków rodziny.
2. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.
3. Motywowanie współuzależnionych członków rodziny do korzystania z terapii i pomocy grup wsparcia.
4. Kierowanie dzieci do świetlic socjoterapeutycznych.
5. Poradnictwo psychologiczne, prawne i pedagogiczne.
6. Rozpowszechnianie informacji na temat możliwości leczenia i przeciwdziałania (ulotki, informatory, adresy instytucji zajmujących się problemem).
7. Monitoring udziału osób uczestniczących w terapii.
8. Ścisła współpraca z Przychodnią Terapii Uzależnień od Środków Psychoaktywnych i Współuzależnienia w Gdyni ul. Chrzanowskiego 3/5 w przypadkach osób mających problemy z uzależnieniem od narkotyków.
9. Współpraca z kuratorami, zawieranie kontraktów socjalnych, współpraca z pedagogami szkół. W momencie stwierdzenia zaniedbywania obowiązków przez rodziców – występowanie do Sądu Rodzinnego o objęcie rodziny kuratelą.

10. Ośrodek adresuje do rodzin liczne programy o charakterze profilaktycznym. Są to programy, których celem jest promowanie zdrowego stylu życia oraz przekazywanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego.
11. Program „Otwarte Drzwi” w Przedszkolu Nr 7 dla dzieci z dzielnicy Śródmieście.
12. Organizowanie Dnia Dziecka i Mikołajek dla dzieci z różnych dzielnic w Gdyni.
13. Projekt „Warto dbać o higienę”.
14. Projekt „Żywienie dzieci w wieku przedszkolnym”.
15. Program „Pomóżmy najmłodszym odnaleźć i rozwijać swoje zainteresowania”.
16. Współpraca ze stowarzyszeniami oraz innymi podmiotami, które pracują z dziećmi i młodzieżą zagrożoną uzależnieniem wywodzących się z grup wysokiego ryzyka. Należą do nich:
 - Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”,
 - Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Otwarte Drzwi”,
 - Stowarzyszenie Wspomagania Rozwoju Dzieci w Wiekach Przedszkolnym,
 - Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wspierania Społecznego,
 - Zarząd ZMCH Polska YMCA,
 - Przedszkole Samorządowe Nr 7 w Gdyni.
17. Współpraca pielęgniarki Tymczasowego Ośrodka Opiekuńczego z ośrodkami leczenia uzależnień oraz comiesięczne pogadanki z mieszkańcami placówki na temat narkomanii, przyczyn uzależnienia, objawów i sposobów leczenia.
18. Organizowanie w Ośrodku pogadank z zakresu medycyny naprawczej – leczenia i profilaktyki chorób towarzyszących chorobie alkoholowej oraz narkomanii.
19. Pomoc w uzasadnionych przypadkach w podejmowaniu przez uzależnionych mieszkańców Ośrodka zamkniętego szpitalnego leczenia odwykowego lub detoksykacji oraz leczenia otwartego w poradniach zdrowia psychicznego jako kontynuacji leczenia zamkniętego.

3. PROFILAKTYKA III-RZĘDOWA

Profilaktyka III –rzędowa zawiera aspekt leczniczo – rehabilitacyjny. Jest to interwencja po wystąpieniu uzależnienia.

Jej celem jest przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z uzależnieniem oraz umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa.

Uzależnienie jest chorobą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości zainteresowanej osoby. Można je określić jako działanie szkodzące zarówno danej osobie jak i jej otoczeniu.

Pomoc terapeutyczną, medyczną dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin na terenie Gdyni świadczy przede wszystkim Przychodnia Terapii Uzależnień (PTU), będąca w strukturze OPiTU.

W PTU w 2009 zarejestrowano ogółem 628 pacjentów, w tym:

pacjenci uzależnieni : **368** (337 w 2008), w tym 176 po raz pierwszy, w tym 76 kobiet
pacjenci współuzależnieni : **260** (232), w tym po raz pierwszy 198 osób

Udzielono ogółem 2816 (2712) porad indywidualnych, w tym:

- dla uzależnionych : **1955** (1981) - dla współuzależnionych : **861** (731)

Udzielono ogółem 994 (1166) świadczeń grupowych, w tym

- dla uzależnionych : **616** (577) - dla współuzależnionych : **378** (589)

Tab. nr 6: Porównawcze dane statystyczne dotyczące osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych leczonych w Przychodni Terapii Uzależnień.

	KATEGORIA	Rok 2008	Rok 2009
I	Liczba zarejestrowanych Uzależnionych	337	368
A	po raz pierwszy	188	176
B	Kobiet	75	76
II	Liczba zarejestrowanych współuzależnionych	232	260
A	po raz pierwszy	168	198
B	Mężczyzn	79	55
III	Łączna liczba zarejestrowanych Pacjentów	569	628
IV	Ilość przyjęć indywidualnych	2712	2816

a	Specjaliści psychoterapii Uzależnień	1669	2247
b	Instruktor terapii uzależnień	841	419
c	Lekarze	202	150
A	Dla uzależnionych	1981	1955
B	Dla współuzależnionych	731	861
V	Ilość świadczeń grupowych	1166	994
A	Dla uzależnionych	577	616
B	Dla współuzależnionych	589	378

Wnioski z analizy danych za okres 2008 r.- 2009 r.:

- liczba po raz pierwszy zarejestrowanych osób uzależnionych wzrosła o 6,7%,
osób współuzależnionych wzrosła o 18%
- wzrosła łączna ilość świadczeń indywidualnych dla pacjentów o 3,8% (w tym świadczeń terapeutycznych udzielanych przez specjalistów o 34,5%)
- liczba porad indywidualnych dla osób uzależnionych spadła o 1,3%
- liczba porad indywidualnych dla osób współuzależnionych wzrosła o 17,8%
- spadła ogólna ilość świadczeń grupowych o 14,8% (wzrost dla uzależnionych o 6,8%,
spadek dla współuzależnionych o 35,8%).

Mimo ogólnopolskiej tendencji spadkowej dotyczącej świadczeń grupowych, w PTU udało się osiągnąć wzrost świadczeń grupowych dla osób uzależnionych przez uruchomienie grupy pogłębionej. Utworzono innowacyjną grupę dla rodzin osób używających szkodliwie substancji psychoaktywnych. Gdyńska przychodnia jest jedną z nielicznych w kraju, gdzie w ogóle funkcjonują Grupy dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

W 2009 roku w PTU działały następujące grupy:

- grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych,
- grupa terapii pogłębionej dla osób uzależnionych,
- grupa problemowa dla uzależnionych,
- grupa psychoedukacyjna dla rodzin osób uzależnionych,
- grupa psychoedukacyjna dla rodzin osób używających szkodliwie substancji

psychoaktywnych,

- grupa psychoedukacyjna dla osób dorosłych uzależnionych od hazardu i kokainy,

W ramach zadania „Działania profilaktyczne dla młodzieży i rodziców” na terenie PTU powstała od października nowa grupa młodzieżowa dla osób eksperymentujących i używających substancji psychoaktywnych.

W 2009 roku przeprowadzono w PTU 5 maratonów w trybie weekendowym (20godzin), tym samym udzielono 40 dodatkowych świadczeń grupowych.

W 2009 roku w PTU odbyło się 5 superwizji zespołu terapeutycznego.

Pracownik Przychodni, uczestniczył w spotkaniu Forum Koordynatorów i Realizatorów Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii województwa pomorskiego, które odbyło się w Gdańsku i dotyczyło współpracy instytucji samorządowych z Policją.

Na terenie Przychodni odbyło się spotkanie GKRPA z udziałem Dyrekcji OPiTU. Na spotkaniu poruszano tematy dotyczące oferty pomocy dla pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin, warunków lokalowych Przychodni, zasięgu problemu zjawiska narkomanii w gminie Gdynia oraz skoordynowanych działań w ramach profilaktyki uzależnień na terenie Gdyni.

Na terenie PTU odbyła się konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli mediów, rzecznika prasowego UM, kadry terapeutycznej PTU oraz dyrektora OPiTU.

Dyrekcja oraz PTU od sierpnia 2009 roku zaangażowała się w rozmowy dotyczące przystąpienia do projektu unijnego „Rozwinięcie podstawowego systemu wczesnej diagnozy uzależnień oraz motywacja do podjęcia leczenia” w ramach PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ POŁUDNIOWY BAŁTYK 2007-2013. W listopadzie odbyło się spotkanie przedstawicieli projektu z Kłajpedy z Dyrekcją i kadrami OPiTU oraz przedstawicielami Urzędu Miasta. Projekt ma rozpocząć się w 2011r.

❖ Równie istotną rolę w terapii uzależnionych jak i współuzależnionych na terenie Gdyni pełni Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień.

W roku ubiegłym poradnia objęła pomocą łącznie 358 osób, w tym indywidualną 263 osoby, a grupową 95 osób, zamieszkałych bądź uczących się na terenie miasta Gdynia i okolic, w tym 88 dzieci, młodzieży od 14 do 26 roku życia – 137 osób oraz 133 osoby dorosłe (II i III – rzędowa).

Od 27 stycznia do 31 grudnia 2009 roku prowadziła następujące działania:

-Terapia indywidualna:

W okresie realizacji zadania objęto terapią indywidualną 52 osoby w wieku od 14 do 26 lat oraz 14 osób w wieku powyżej 26 lat używających lub uzależnionych od narkotyków. Celem indywidualnej terapii uzależnień jest zaprzestanie sięgania po wszelkie środki psychoaktywne przez pacjenta.

Objęto również terapią 43 rodziców lub osób bliskich (żony, rodzeństwo), którzy zgłaszali się z problemem zagrożenia uzależnieniem lub uzależnienia w rodzinie. Wiek odbiorców wynosił od 25 do 60 lat. W zależności od złożoności problemu zastosowano:

- terapię krótkoterminową - obejmowała 12 – 16 spotkań (do 4 miesięcy),
- terapię długoterminową – ponad 48 spotkań (1 rok).

Terapię prowadziło 2 specjalistów terapii uzależnień i psycholog.

Pomoc terapeutyczna rodzinie miała na celu stworzenie środowiska sprzyjającego całościowemu rozwojowi młodego człowieka tak, by osoba narażona na uzależnienie otrzymała odpowiednią pomoc w środowisku pochodzenia. Rodzice mogli nauczyć się praktycznych oddziaływań wychowawczych przez zniwelowanie własnych trudności psychologicznych, jak problemy w komunikacji, brak kontroli impulsów emocjonalnych, nieumiejętność radzenia sobie ze stresem itp. Zwiększyła się ilość spotkań z jednym pacjentem, co można tłumaczyć pojawieniem się licznych stresujących sytuacji w życiu społecznym i osobistym oraz zapotrzebowaniem na bardziej intensywną terapię. Było to również skutkiem efektywnych oddziaływań terapeutycznych, gdzie beneficjenci wracali do osoby, która im pomogła oraz wytworzyli w sobie wewnętrzną motywację do dalszej pracy terapeutycznej. Zajęcia indywidualne obejmowały: konsultacje, poradnictwo, terapię krótko- i długoterminową oraz interwencję kryzysową.

W okresie sprawozdawczym objęto również pomocą interwencyjną 6 osób, które znalazły się w ostrym kryzysie psychologicznym typu zagrożenie samobójcze, psychozy, udzieloną przez specjalistów terapii uzależnień, instruktora terapii uzależnień oraz psychologa.

-Zajęcia grupowe/ terapeutyczne dla młodzieży uzależnionej od środków psychoaktywnych:

Zajęcia prowadzone były jako grupa wsparcia dla osób uzależnionych po zakończonej terapii indywidualnej długoterminowej. Celem zajęć była pomoc terapeutyczna ukierunkowana na utrzymanie abstynencji, wspieranie zdolności i stabilizację w funkcjonowaniu indywidualnym, społecznym i rodzinnym poprzez systematyczne spotkania grupowe, gdzie mogli uzyskać pomoc w rozwiązywaniu aktualnych trudności.

W zajęciach grupowych uczestniczyły 2 osoby w wieku od 19 do 26 lat i 4 osoby powyżej 26 roku życia (1 grupa). Zajęcia te odbywały się 1 raz w tygodniu od stycznia do czerwca oraz w grudniu. Terapię prowadziło 2 specjalistów terapii uzależnień.

VI. PODSUMOWANIE

Raport przedstawia szczegółowe informacje o realizacji gdyńskich programów przeciwdziałania uzależnieniom. Ilustruje działania wielu instytucji zaangażowanych w realizację programów profilaktycznych, dbałość o dostępność do leczenia uzależnień, wzrost aktywności Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej zarówno w zakresie kontrolnym i porządkowym, jak i współdziałania z placówkami oświatowymi

Raport podkreśla wagę współpracy między instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi, bez których nie byłoby możliwe osiągnięcie zamierzonych celów, a także dostępność do opieki psychologicznej i prawnej. Prezentuje wielość i różnorodność programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży. Przygotowują one do odpowiedzialnego życia, służą kształtowaniu charakteru, kreatywności i umiejętności interaktywnych.

Osiągnięcie celów zawartych w programie wymaga nie tylko stałego poszukiwania różnorodnych form profilaktyki możliwie najlepiej dobranych i dostosowanych do adresatów, ale przede wszystkim wytrwałej systematyczności i zapewnienia ciągłości działań.

Opracował zespół:

1. Naczelnik Wydziału Zdrowia – Teresa Marzejon
2. Zastępca Naczelnika Wydziału Zdrowia – Ewa Pinkowska
3. Główny Specjalista – Katarzyna Janiszewska

Nadzór nad opracowaniem:

Wiceprezydent Miasta Gdyni – Ewa Łowkiel